

Mikołaj Harmoza

SZTUKA NIEWIDZENIA

Wystawa pokonkursowa

wernisaż: 07.12.2019, godz. 11:00

Orłowska Hala Sztuki przy
Zespole Szkół Plastycznych w Gdyni
ul. Orłowska 39

wystawa czynna do 27.12.2019

poniedziałek - piątek 10-15
sobota - niedziela 11-16

www.sztukaniewidzenia.pl

odwiedziny po 12.12.2019 prosimy kontaktować mailowo: saladkiczplast@gdynia.pl

„Sztuka niewidzenia”, wystawa pokonkursowa, Mikołaj Harmoza

Mamy zaszczyt zaprosić na wernisaż wystawy pokonkursowej projektu „Sztuka Niewidzenia” oraz uroczyste uhonorowanie wyróżnionych prac.

Otwarcie wystawy odbędzie się w sobotę, 7 XII 2019 o godzinie 11.00, w nowo wybudowanej Orłowskiej Hali Sztuki przy ZSP.

„Sztuka niewidzenia” to odkrywanie sferę palpacyjną sztuki współczesnej, dotykowe percypowanie malarstwa.

Autorem koncepcji i programu jest Mikołaj Harmoza. „Sztuka Niewidzenia” i wystawa pokonkursowa prezentowana w Orłowskiej Hali Sztuki jest zwieńczeniem projektu.

Mikołaj Harmoza:

Wystawa pt. „Sztuka Niewidzenia” to mój kolejny twórczy eksperyment. Jest połączeniem w określonym celu praktycznego projektowania codziennych przestrzeni, sztuki i dizajnu.

Projektując taką wystawę, stwarzam warunki pracy twórczej odmienne dla jednych, ale codziennych dla innych. Zaaranżowana sytuacja łączy poprzez odbiór sztuki. Sztukę stawiam ponownie w specyficznym kontekście społecznym. Rozpisując „Sztukę niewidzenia”, zwróciłem się również do środowisk osób niedowidzących i niewidomych.

Pierwszy etap projektu

Wystawa „Sztuka Niewidzenia” pokazuje barierę niewidzialności malarstwa.

Dotyk, który wprowadziłem jako zmysł poznawczy malarstwa, to nowa możliwość odbioru tego, co mogło być niedostrzegane przez większość odbiorców. Pierwsza wystawa w ramach projektu była eksperymentem związanym z prezentacją sztuki współczesnej. W zaciemnionej przestrzeni prezentowane były specjalnie zaprojektowane prace z pogranicza malarstwa i obiektu sztuki współczesnej. To działanie autorskiego projektu Galerii.

Stworzony w celach wystawienniczych boks był całkowicie zaciemniony. Brak możliwości widzenia skłoniło do użycia innych zmysłów, a przez to innego niż zwykle rozumienia tych samych przedmiotów. Wyłączenie jednego zmysłu sprawia, że lepiej poznajemy te pozostałe.

Zaproszone osoby niewidome oraz niedowidzące stały się przewodnikami, swoistymi ekspertami po ich świecie. „Sztuka niewidzenia” to odkrywanie sferę palpacyjną sztuki współczesnej, dotykowe percypowanie malarstwa.

Umieszczone wewnątrz zaciemnionego boks dzieła sztuki posiadają wyraźną strukturę i są wyczuwalne w swojej fakturze i materii. W całkowitej ciemności stajemy się innymi odbiorcami niż zwykle. Widzimy być może więcej niż w przypadku użycia wzroku. Doświadczamy czegoś nowego. Te same przedmioty stają się dla nas czymś innym. Każda różnica w strukturze odbierana jest mocno i wyraźnie.

Całość ma również swoje znaczenie symboliczne. Rzeczy spotykane na co dzień widzimy zwykle w podobny sposób. Wielu z nich, być może istotnych, nie dostrzegamy mimo właściwie działającego wzroku. Być może czasami lepiej zamknąć oczy i spróbować zweryfikować nasz subiektywny sposób patrzenia na rzeczywistość.

„Cykl wystaw pod wspólną nazwą Galerii to rodzaj manifestu artystycznego. Promuje on pionierski sposób tworzenia kontekstu wobec sztuki współczesnej zwany przeze mnie galeringiem. Przedstawiam własną twórczość w takich środowiskach, które zwykle nie są zainteresowane sztuką współczesną lub w jakiś sposób są wykluczone z kręgu odbiorców sztuki czy malarstwa współczesnego. Takie wystawy odbywają się często poza galeriami sztuki, mają charakter performatywny.

Cenna różnorodność interpretacji skłoniła mnie do dodania jeszcze jednego zmysłu do odbioru obrazów. Dotyk ma w sobie niezwykłą uwagę. Potrafi zastąpić wiele zmysłów i dać nam wyobrażenie tego, jak może wyglądać obiekt, którego dotykamy. Dotyk jest jednak zmysłem bardzo autonomicznym. Przykładowo: dotykając czegoś czerwonego, nie wyczuwamy jaskrawości tego koloru. Inaczej odczuwamy, dotykając czegoś mokrego lub ostrego. Nasza czujność jest więc inna w zależności od tego, jakich zmysłów używamy. Czy istnieje kolor, który zastąpi uczucie dotknięcia mokrego przedmiotu?

Jako artysta często operuję pojęciem kontrastu. Kontrast w dotyku może być również atrakcyjny dla wzroku. Malując obrazy, zawsze uważałem, że materia jest ważnym elementem nadającym malarstwu charakter. Już u starych mistrzów widać, jak ważna jest materia, która wyróżnia ich dzieła i dodaje im jakości. Przykładowo, obrazy Vincenta van Gogha i Fransa Halsy posiadają element materii, bez którego nie miałyby swojej jakości i charakteru. Podobnie u Soutine'a, Krzyżanowskiego, a nawet u impresjonistów i neoimpresjonistów, którzy nakładając kolory dość grubo, zachowali gest zmieniający odbiór koloru i nadający odpowiedni indywidualny rys ich pracom. Ekstremalny Francis Bacon czy Lucian Freud są

przykładem twórców sztuki współczesnej używających gestu w przedstawieniach figuratywnych.

Dziś gest, materia i struktura pozwalają odróżnić oryginalne dzieło od jego reprodukcji czy obrazu na ekranie komputera. Bywa, że widzimy coś tak ciekawego, że chcielibyśmy tego dotknąć.

Projekt „Sztuka Niewidzenia” to autorska propozycja artystyczna, której odbiorcami mogą być również osoby niewidome bądź niedowidzące. Odpowiednia technologia, którą opracowałem, pozwala uzyskać wyraźną strukturę malarstwa. Dzięki temu obrazy posiadają wyraźnie wyczuwalną teksturę. Taka technologia pozwala również mi, jako artyście, wyraźniej wypowiedzieć się w kwestii gestu, materii i kształtu obrazu. Zyskuję dodatkowe możliwości. W ciemnościach obrazy pozostają sobą, a tajemnica ich kształtu jest zagadką, która rozwija wyobraźnię.

Przy projektowaniu tej wystawy moim zamierzeniem było stworzenie warunków odmiennych dla jednych, ale codziennych dla innych. Prowadzi to do spotkania się w sytuacji, która łączy wszystkich w kontekście odbioru sztuki. Stawiam sztukę ponownie w specyficznym kontekście społecznym.

Ten eksperyment wprowadził w moją twórczość element świeżości, a jednocześnie otworzył mi oczy na to, jak ważny jest odbiór sztuki. Symboliczne przełamanie bariery kontaktu sztuki wizualnej z osobami niewidomymi daje poczucie nieograniczonych możliwości twórczych.

To mój subiektywny punkt widzenia. Jestem przekonany, że „Sztuka Niewidzenia” proponuje dodatkowy wymiar interpretacji. Te same obiekty stają się czymś zupełnie innym dla tych, którzy używają wzroku na co dzień. Dla osób niewidomych stają się przyczółkiem sztuki, o której słyszeli, jednak była dla nich niedostępna.

Sztuka jest przecież obszarem twórczości, którą interpretujemy subiektywnie, intuicyjnie. Każdy odbiorca ma szansę wnieść do niej coś nowego, poszerzyć jej sposoby interpretacji. Dzięki temu sami twórcy mogą zdać sobie sprawę, że ogranicza nas tylko nasza wyobraźnia i niepotrzebne bariery, które czasem nosimy w sobie. Dlatego dobrze jest czasem zamknąć oczy, aby zobaczyć więcej.”

Dr Mikołaj Amadeusz Harmoza

Mikołaj Amadeusz Harmoza:

Urodzony w 1973 roku. Studia na Wydziale Malarstwa ASP w Gdańsku, w 1999 z wyróżnieniem obronił pracę dyplomową pod kierunkiem profesora Mieczysława Olszewskiego. Od 2002 roku pracuje w macierzystej uczelni, prowadząc Pracownię Rysunku dla kierunków projektowych. Malarz i rysownik, od 2003 roku swoje prace układa w cykle tematyczne, jak „Ściany mają uszy” (2003–2008), „Portrety domniemane” (2003), „Wąs polski” (2005–2008), „Pars pro toto” (2011), „Okolice portretu” (2012–2013), „Portrety hipotetyczne” (2013) .

wernisaż

7.12.2019, godz. 11:00

Orłowska Hala Sztuki
przy Zespole Szkół Plastycznych w Gdyni
ul. Orłowska 39

wystawa czynna do 27.12.2019
poniedziałek – piątek 10-15
sobota – niedziela 11-16

odwiedziny po 12 XII prosimy skonsultować mailowo:
saladk@zsplast.gdynia.pl